

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce: **J. M.**, zast. JUDr. Pavlem Kavinkem, advokátem AK KAVINEK & partneři, v. o. s., se sídlem Královodvorská 16, Praha 1, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) **SOL 1. s. r. o.**, se sídlem na Balkáně 812/21, Praha 3, zast. Mgr. Miroslavem Synkem, advokátem se sídlem Balbínova 223/5, Praha, a II) **APIN s. r. o.**, se sídlem Koněvova 2660/141, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí předsedkyně žalovaného ze dne 4. 6. 2012, č. j. 02203-5/2012-ERÚ, ve věci účastenství v řízení o udělení licence pro podnikání v energetických odvětvích,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žádná z osob zúčastněných na řízení ad I) a II) **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) dne 7. 8. 2012 domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí předsedkyně žalovaného, jímž byl jako nepřípustný zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 9. 9. 2011, č. j. 04494-3/2011-ERÚ, o udělení licence podle ustanovení § 8 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Konkrétně byla citovaným rozhodnutím správního orgánu I. stupně udělena společnosti RENUM, SE licence (č. 111118666) pro podnikání v energetických odvětvích s předmětem podnikání „výroba elektřiny“. Tato licence byla jmenované společnosti udělena na základě její žádosti podané dne 6. 9. 2011 s tím, že (fotovoltaickou) elektrárnu – FVE Tuřice – provozovanou společností SOL 1. s. r. o. [osobou zúčastněnou na řízení I)] bude nadále provozovat právě společnost RENUM, SE. A proto také k žádosti společnosti SOL 1. s. r. o. podané téhož dne – 6. 9. 2011 – byla rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 9. 9. 2011, č. j. 04493-3/2011-ERÚ, zrušena licence (č. 111017741) pro podnikání v energetických odvětvích s předmětem podnikání „výroba elektřiny“ vydaná této společnosti dne 23. 11. 2010 pod č. j. 13364-5/2010-ERÚ.

To znamená, že v daném případě došlo k udělení licence společnosti RENUM, SE za současného zrušení licence společnosti SOL 1 s. r. o., a to vždy ve vazbě na žádost té které společnosti, přičemž obě tato rozhodnutí, která spolu úzce souvisí, nabyla právní moci dne 23. 9. 2011.

Dne 23. 12. 2011 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno upozornění ze strany žalobce a Mgr. K. K., kteří se označili za jednatele společnosti SOL 1. s. r. o. a uvedli, že jediným společníkem této společnosti je žalobce, který rozhodl dne 10. 11. 2011 o odvolání jednatelů – M. V. a Ing. M. V., přičemž novými jednatelem se stali výše jmenovaní (Mgr. K. a žalobce). Následně byl pak dne 5. 3. 2012 doručen správnímu orgánu I. stupně rozklad žalobce, jednak proti rozhodnutí o zrušení licence společnosti SOL 1. s. r. o., jednak proti rozhodnutí o udělení licence společnosti RENUM, SE s tím, že o vydání obou rozhodnutí se žalobce dozvěděl až nahlédnutím do spisu dne 16. 2. 2012 a považuje je za vydané v rozporu s právními předpisy. Vycházel přitom z toho, že měl být účastníkem řízení jak ve věci zrušení, tak ve věci udělení licence a žadateli měl být také takto označen. Ve vztahu k rozhodnutí o zrušení licence dále uvedl, že bylo vydáno na základě žádosti podepsané osobou, která nebyla oprávněna za žadatele samostatně jednat a že nebyl dán souhlas většinového spoluvlastníka energetického zařízení – FVE Tuřice, společnosti APIN s. r. o. [osoby zúčastněné na řízení II)] se zrušením licence. Obdobně i ve vztahu k rozhodnutí o udělení licence uvedl, že zde nebyl dán souhlas jmenované společnosti jako většinového spoluvlastníka energetického zařízení s jeho provozováním společností RENUM SE ve smyslu § 5 odst. 3 energetického zákona. A v této souvislosti rovněž namítl, že nájemní smlouva uzavřená dne 31. 8. 2011 mezi společností SOL 1. s. r. o. a společností RENUM, SE je neplatná.

Žalobce proto navrhnul, aby byla předmětná rozhodnutí zrušena, avšak žalovaný tomuto návrhu nevyhověl a oba rozklady zamítl jako nepřipustné podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, protože byly podané žalobcem jako osobou, která nemá postavení účastníka řízení (a proto s ním také ze strany správního orgánu I. stupně nebylo jednáno).

Podle názoru žalovaného totiž z povahy řízení o udělení licence vyplývá, že udělením licence vznikají žadateli veřejná subjektivní práva a povinnost, která se však vztahují pouze k jeho osobě. A pokud udělením licence vznikají subjektivní práva a povinnosti výlučně žadateli o licenci, vede nutně její zrušení opět pouze k zásahu do právní sféry držitele licence.

Nad rámec této základní argumentace pak žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí doplnil, že není důvod, aby byl účastníkem řízení žalobce, který je navíc toliko společníkem společnosti APIN s. r. o. a za (spolu)vlastníka zařízení určeného k výkonu licencované činnosti se neoznačuje. Na základě námitek žalobce však žalovaný shledal, že jsou zde dány důvodné pochybnosti ohledně pravdivosti předložených podkladů, konkrétně nájemní smlouvy, kterou žadatel dle § 5 odst. 3 energetického zákona dokládal své vlastnické, resp. užívací právo k energetickému zařízení – FVE Tuřice, jež má sloužit licencované činnosti. V souladu s § 92 odst. 1 správního řádu proto žalovaný vedle zamítnutí rozkladu žalobce pro jeho nepřipustnost, konstatoval, že Energetický regulační úřad posoudí, zda zde existují důvody pro nařízení obnovy řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu.

II. Obsah žaloby

Žalobce nejprve v žalobě – pod body I., II. a III. – předestřel předchozí procesní postup a především právní vztahy mezi zúčastněnými subjekty pramenící primárně z toho, že FVE Tuřice byla postavena společností APIN s. r. o. jako zhotovitelem pro společnost SOL 1. s. r. o. jako objednatele na základě smlouvy o dílo uzavřené dne 14. 4. 2010. Podle této smlouvy vlastnické právo k jednotlivým částem FVE Tuřice přecházelo na objednatele vždy až po zaplacení příslušné částky odměny (ceny díla) zhotoviteli. K tomu však došlo pouze z části, přibližně z jedné třetiny, tudíž vlastníky FVE Tuřice jsou jak společnost APIN s. r. o., jejímž společníkem je žalobce, tak společnost SOL 1. s. r. o., za jejíž výlučného společníka se považuje taktéž žalobce.

Za účelem zajištění řádného splnění závazků vyplývajících z uvedené smlouvy o dílo bylo totiž dohodnuto, že žalobce, jakožto společník zhotovitele – společnosti APIN s. r. o. (s největším obchodním podílem = 44 %), se stane jediným společníkem společnosti SOL 1. s. r. o. a zároveň jedním z jednatelů této společnosti, a to až do doby, kdy dojde úplnému uhrazení pohledávek zhotovitele. Smlouvou ze dne 21. 7. 2010 proto došlo k převodu obchodních podílů společnosti SOL 1. s. r. o. na žalobce, který se stal současně jedním z jednatelů této společnosti, které byla k její žádosti vydána dne 23. 11. 2010 licence (č. 111017741) pro provozování FVE Tuřice a výrobu elektřiny. Jednalo se o novou plně funkční elektrárnu, z jejíchž výnosů splácela společnost SOL 1. s. r. o. pohledávku společnosti APIN s. r. o. Posléze však došlo ke (zpětnému) převodu obchodního podílu na jednoho z původních společníků ve společnosti SOL 1. s. r. o. – Ing. M. V.,

který jednatelem jmenoval sebe a svého syna M. V. Tento převod byl přitom učiněn výlučně v závislosti na uzavření úvěrové smlouvy (č. 111000062) mezi společností SOL 1. s. r. o. jako dlužníkem a společností FIO banka a. s. jako věřitelem, na základě které měla banka poskytnout společnosti SOL 1. s. r. o. úvěr za účelem refinancování závazků vzniklých této společnosti při výstavbě FVE Tuřice. To se ovšem nestalo a podle názoru žalobce Ing. M. V. a jeho syn M. V. pouze předstírali svůj zájem o to, aby byla pohledávka společnosti APIN s. r. o. financována z úvěru od banky, přičemž jejich skutečným zájmem bylo získat od žalobce zpět 100% obchodní podíl a vliv ve společnosti SOL 1. s. r. o.

Z těchto důvodů se tedy za jediného a výlučného společníka společnosti SOL 1. s. r. o. považuje stále sám žalobce, který současně sdělil, že podal návrh na vyslovení neplatnosti zmíněného (zpětného) převodu obchodního podílu, resp. na určení vlastnictví k obchodnímu podílu v dané společnosti (a věc je vedena u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 80 Cm 130/2011). Vedle toho se žalobce i další ze společníků společnosti APIN s. r. o. Mgr. K. K., obrátili dopisem na Energetický regulační úřad, který upozornili na neplatnost převodu obchodního podílu ve společnosti SOL 1. s. r. o. a současně informovali o jmenování jednatelů této společnosti, jimiž se stali právě žalobce a Mgr. K. Nicméně poté, co žalobce nahlédl do správních spisů, zjistil, že došlo ke zrušení licence společnosti SOL 1. s. r. o. a že byla současně udělena nová licence společnosti RENUM, SE. Proto proti každému z těchto rozhodnutí podal rozklad, který byl žalovaným zamítnut pro nepřípustnost, s čímž vyjádřil žalobce nesouhlas ve své žalobě pod bodem IV.

Zopakoval, že je jediným společníkem společnosti SOL 1. s. r. o. a zpochybnil vůli ke zrušení licence ze strany této společnosti, která dle názoru žalobce neexistovala a nebyla ani náležitě projevována (pokud je žádost o zrušení licence nedatovaná a podepsaná pouze jedním jednatelem, což je v rozporu se společenskou smlouvou a zápisem v obchodním rejstříku).

Žalobce je proto přesvědčen, že nebylo možno zrušit licenci společnosti SOL 1. s. r. o. a současně ji udělit společnosti RENUM, SE, a to jen na základě doložených dokladů, které evidentně nebyly prověřovány. V tomto směru došlo dle jeho názoru nepochybně k porušení § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť bylo na místě zjistit a ověřit osobu skutečného vlastníka FVE Tuřice, vč. toho, zda je s ním uzavřena nájemní smlouva. Správní orgán I. stupně byl proto povinen žádat nabývací titul, z něhož by musel zjistit, že společnost SOL 1. s. r. o. (ať už ji reprezentoval kdokoli) je pouhým podílovým spoluvlastníkem FVE Tuřice, a to spoluvlastníkem menšinovým. To se nestalo a správní orgán I. stupně vycházel z nájemní smlouvy, která je podle žalobce neplatná, neboť za společnost SOL 1. s. r. o. měl jednat vedle M. V. žalobce, nikoli Ing. M. V. Neplatnost nájemní smlouvy namítl žalobce též z důvodu jejího rozporu s dobrými mravy dle § 39 občanského zákoníku (č. 40/1964 Sb.).

V důsledku tak došlo dle žalobce k tomu, že byla vydána licence subjektu, který k tomu neměl právně relevantní uživatelský titul a který bylo nutno doložit dle § 5 odst. 3 energetického zákona v případě, že žadatel není vlastníkem energetického zařízení. Vlastníkem FVE Tuřice totiž není společnost RENUM, SE, neboť tato je v podílovém spoluvlastnictví, které svědčí společnosti APIN s. r. o. a společnosti SOL 1. s. r. o. Žádná z těchto společností však se společností RENUM, SE neuzavírala nájemní smlouvu a ani neudělovala souhlas k jejímu

provozu. Je proto vyloučena, aby byla tato společnost oprávněným uživatelem FVE Tuřice a mohla získat licenci k výrobě elektřiny v dané elektrárně. A pokud se tak stalo, bylo zasaženo do vlastnického práva žalobce, který byl rozhodnutím o udělení licence společnosti RENUM, SE přímo dotčen na svých právech vlastníka, resp. spoluvlastníka FVE Tuřice, z čehož dovozuje své účastenství v předmětném řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu.

V závěru vyjádřil žalobce přesvědčení, že pokud by správní orgán I. stupně postupoval správně a prověřil předkládané doklady ve smyslu výše uvedeného, nedošlo by k opomenutí jeho účastenství v řízení z titulu většinového podílového spoluvlastníka FVE Tuřice, čímž se žalovaný vůbec nezabýval. Napadené rozhodnutí proto považuje žalobce za nesprávné, formalistické a alibistické a v žalobě pod bodem V. navrhl jeho zrušení a vrácení věci zpět žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný nejprve ve svém vyjádření odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2009, č. j. 8 As 18/2008 – 74, podle něhož účastníkem řízení o udělení licence (a z povahy věci i řízení o zrušení licence) je pouze žadatel, neboť se posuzuje splnění předpokladů pro udělení licence, jejichž splnění je výlučně na žadateli. Nemohou být proto přímo dotčena práva třetích osob, včetně vlastnického práva, jak tvrdí žalobce. Ten dovozuje dotčení svých práv z toho, že je vlastníkem energetického zařízení, nicméně i v této situaci je třeba vycházet z toho, že licence nemůže být udělena, pokud vlastník zařízení v souladu s § 5 odst. 3 energetického zákona výslovně neudělí provozovateli užívací titul a souhlas s provozováním. A jestliže držitel licence tento užívací titul či souhlas ztratí, nemůže udělená licence tento nedostatek zhojit a opravňovat sama o sobě držitele k užívání cizí věci. Dovozuje-li tedy žalobce, že byl na svém vlastnickém právu k energetickému zařízení zkrácen, nestalo se tak jistě v důsledku rozhodnutí v licenčním řízení, jehož předmětem bylo udělení oprávnění k podnikání jinému subjektu, ale potencionálně k němu mohlo dojít pouze v důsledku tvrzeného jednání jednatelů společnosti SOL 1. s. r. o., M. a M. V.

Ohledně jednatelských oprávnění jmenovaných za společnost SOL 1. s. r. o. pak poznamenal žalovaný, že ke dni uzavření nájemní smlouvy ze dne 31. 8. 2011 byli oba jako jednatelé této společnosti zapsáni v obchodním rejstříku. Je tudíž třeba vycházet z platného prokázání užívacího titulu k energetickému zařízení, a to právě předloženou nájemní smlouvou ze dne 31. 8. 2011 uzavřenou mezi společností RENUM, SE a společností SOL 1. s. r. o., jejímž předmětem byl nájem FVE Tuřice a pozemku, na němž se nachází. Ve smlouvě (čl. 5.2) byl též udělen souhlas s použitím energetického zařízení k výkonu licencované činnosti. Dle žalovaného tedy správní orgán I. stupně bez pochybností zjistil skutkový stav věci, kdy žadatel o licenci disponoval jak titulem k energetickému zařízení, tak souhlasem k jeho použití.

A pokud jde o žalobcem zpochybňovaný postup správního orgánu v tomto směru, uvedl žalovaný, že v řízení o udělení licence společnosti SOL 1. s. r. o. doložila tato společnost jako žadatel vlastnické právo k FVE Tuřice: (i) smlouvou o dílo mezi ní a společností APIN s. r. o., jako zhotovitelem, (ii) čestným prohlášením zhotovitele o zaplacení stavby, v němž společnost APIN s. r. o. prohlašuje, že FVE Tuřice je ve vlastnictví žadatele, tj. společnosti

SOL 1. s. r. o., a (iii) protokolem o předání a převzetí díla. Na základě toho tedy dle žalovaného nevznikla žádná pochybnost, že vlastníkem zařízení je společnost SOL 1. s. r. o. a tvrzení žalobce v žalobě, že k uhrazení díla nedošlo a z toho důvodu vlastnictví FVE Tuřice na společnost SOL 1. s. r. o. nepřešlo, je zjevně v rozporu se shromážděným spisovým materiálem, jakož i projevem vůle společnosti APIN s. r. o., kterou žalobce označuje jako většinového spoluvlastníka FVE Tuřice. Žalobce navíc není vlastníkem, ale nanejvýše společníkem vlastníka či spoluvlastníka FVE Tuřice a subjektem potencionálně přímo dotčeným na svých právech by tak mohla být společnost APIN s. r. o., nikoli žalobce.

Vzhledem ke všem těmto skutečnostem žalovaný navrhl, aby krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobce

Žalobce ve své replice k vyjádření žalovaného připustil, že rozhodnutím o udělení licence společnosti RENUM, SE mu nevznikla žádná nová práva ani povinnosti, nicméně podstatně se zhoršila jeho situace coby majitele obchodního podílu ve společnosti SOL 1. s. r. o. a velké části obchodního podílu ve společnosti APIN s. r. o. a tedy i majitele energetického zařízení – FVE Tuřice. V této souvislosti pak dovodil, že dotčení na právech a z toho plynoucí účastenství v řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu je třeba zkoumat vždy individuálně, nikoli je paušálně odmítnout s tím, že v daném případě jde o licenční řízení se vznikem či zánikem oprávnění k podnikání pouze ve vztahu k jedné osobě. Dle jeho názoru totiž mohou být zasažena také práva a povinnosti dalších osob tak, jako v daném případě. V důsledku rozhodnutí žalovaného se totiž pozice žalobce výrazně zhoršila, pokud jde o vydání neoprávněně získaného majetkového prospěchu společnosti RENUM, SE, která se nadále každým dnem bezdůvodně obohacuje z provozu elektrárny, která jí nepatří a ke které jí nepřísluší žádný platný užívací titul.

V. Jednání

V průběhu jednání krajský soud konstatoval podstatný obsah spisů, zejména napadeného rozhodnutí, žaloby a vyjádření žalovaného. Žalovaný setrval ve svém přednesu i závěrečném návrhu na svém stanovisku s tím, že žaloba není důvodná, jakkoli v mezidobí došlo k určitému posunu v judikatuře, a to rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 17/2013; tímto rozsudkem sice bylo připuštěno účastenství v řízení o zrušení licence, nicméně tento posun by se neměl projevit v nyní projednávané věci. Taktéž žalobce setrval na obsahu své žaloby, ke kterému dále doplnil, že v dané věci probíhají další řízení – jak v rovině trestní, tak v rovině občanskoprávní či obchodní (tato řízení však nebyla dosud skončena). Současně žalobce požadoval provedení množství důkazů, tak jak je navrhoval v žalobě, zejména listin týkajících se právě těchto civilních řízení, vč. řízení trestního, resp. trestního oznámení (které bylo odloženo, jak potvrdil žalobce ve vazbě na vyjádření osoby zúčastněné na řízení – viz níže).

Zmíněné důkazní návrhy krajský soud zamítl. Vyšel přitom z toho, že žádný z nich není relevantní ve vztahu k tomu, o jakou věc se jedná a jak byla právně a skutkově vymezena. Je totiž třeba si uvědomit, že předmětem přezkumu v dané věci je licenční řízení a především

pak otázka účastenství v tomto typu správního řízení, k němuž se většina důkazních návrhů nevztahovala. A pokud jde o zbývající návrhy na provedení dokazování, které se k licenčnímu řízení vztahovaly, jednalo se o listiny obsažené ve spisech, u nichž ve správním soudnictví není třeba provádět dokazování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, publ. pod č. 2383/2011 Sb. NSS). K důkazu tak byla krajským soudem čtena pouze při jednání předložená písemnost – „návrh na zrušení licence k výrobě elektřiny č. 11111866 spol. RENUM SE, podle § 10 odst. 1 písm. d) a odst. 2 písm. a) a b) energetického zákona“; šlo o návrh datovaný dnem 11. 3. 2013, který byl podán v mezidobí a o kterém nebylo dosud rozhodnuto ze strany správního orgánu I. stupně.

Společnost SOL 1. s. r. o. se jakožto osoba zúčastněná na řízení I) v rámci uděleného slova připojila k vyjádření žalovaného s tím, že účastenství žalobce v předmětném licenčním řízení není dáno. Dále doplnila, že trestní oznámení podané v souvislosti se (zpětným) prodejem jejího obchodního podílu bylo odloženo a že je výlučným vlastníkem FVE Tuřice; k tomu doložila tiskopis vyplněný společností APIN s. r. o. v souvislosti s žádostí o osvobození od soudních poplatků ve věci projednávané u Městského soudu v Praze (sp. zn. 39 Cm 57/2012), kde je z výčtu majetku zcela zřejmé, že uvedená společnost neeviduje předmětnou fotovoltaickou elektrárnu, a to v jakémkoli poměru, jako svůj majetek.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex officio), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu, přičemž dospěl k následujícím závěrům.

Podstatou věci je posouzení otázky účastenství v řízení o udělení licence pro podnikání v energetických odvětvích podle § 8 energetického zákona, a to na půdorysu napadeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl zamítnut rozklad žalobce pro nepřípustnost podle § 92 odst. 1 správního řádu.

K tomu je potřeba předeslat, že za zjištění správního okruhu účastníků řízení odpovídá žalovaný, resp. správní orgán I. stupně, který byl v tomto směru povinen vycházet z definice účastníků pro příslušné řízení vedené podle energetického zákona. Vzhledem k tomu, že energetický zákon neobsahuje vlastní definici účastníků řízení o udělení licence, bylo nutno použít správní řád jako obecný předpis pro řízení před správními orgány, který v § 27 rozlišuje tři skupiny účastníků řízení, a to:

- účastníky ve věci, tzv. hlavní účastníky (odst. 1),
- dotčené účastníky, tzv. vedlejší účastníky (odst. 2) a
- účastníky, kterým toto postavení přiznávají zvláštní zákony (odst. 3).

V daném případě byla hlavním účastníkem řízení nepochybně společnost RENUM, SE, která požádala o udělení licence k provozování energetického zařízení – FVE Tuřice. Žalobce

přitom vycházel z toho, že měl být v předmětném řízení přibrán jako tzv. vedlejší účastník ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu, jenž stanoví, že: „*Účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech*“.

To znamená, že předpokladem tzv. vedlejšího účastnictví je „možnost přímého dotčení“ na právech, které žalobce spatřuje v dotčení na svých právech jakožto vlastník, resp. spoluvlastník FVE Tuřice. Krajský soud však tento názor nesdílí a primárně považuje za nutné poznamenat, že žalobce – a to ani ve světle svých tvrzení – není vlastníkem FVE Tuřice. Žalobce jako fyzická osoba může být maximálně společníkem vlastníka, resp. spoluvlastníka FVE Tuřice, jak správně poznamenal též žalovaný.

Je totiž třeba důkladně odlišovat mezi žalobcem jako fyzickou osobou na straně jedné a právnickou osobou – zde: společností SOL 1. s. r. o., příp. společností APIN s. r. o. na straně druhé. Obě uvedené obchodní společnosti jsou samostatným subjektem práva a představují právní entitu, která je odlišná od osob svých společníků, tj. též od žalobce. Účast žalobce v obou společnostech je tedy z hlediska jeho účastnictví jako fyzické osoby v předmětném řízení naprosto nepodstatná. Podstatné je, že potenciálně přímo dotčenou osobou tak mohla být společnost SOL 1. s. r. o., příp. společnost APIN s. r. o., v žádném případě však žalobce.

Ohledně možného účastnictví obou zmíněných společností z titulu vlastnictví energetického zařízení – FVE Tuřice je přitom potřeba poznamenat, že jako určující je v tomto směru zejména charakter řízení o udělení licence. I z komentářové literatury vyplývá, že zmíněná „možnost přímého dotčení“ se musí vždy posuzovat podle typu řízení a podle (možného) obsahu (ideálního) rozhodnutí, které má být jeho výsledkem, a podle důsledků, které toto (potenciální) rozhodnutí, resp. uplatňování práv a povinností z něj plynoucích, může způsobit jiným osobám z hlediska (možného) výkonu jejich práv a/nebo povinností vyplývajících jim z hmotného práva; viz Vedral, J.: Správní řád, komentář, II. aktualizované a rozšířené vydání, RNDr. Ivana Hexnerová – BOVA POLYGON, Praha, 2012, s. 333.

Přeneseno na nyní projednávanou věc je tedy třeba – byť poněkud – zjednodušeně vyjít z toho, že licence představuje veřejnoprávní souhlas státu s výkonem určité podnikatelské činnosti. Jedná se tak výhradně o vztah mezi státem, jehož jménem zde vystupuje žalovaný, a podnikatelem, (potencionálním) držitelem licence, který o udělení licence žádá. Žalovaný k tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2009, č. j. 8 As 18/2008 – 74, v němž soud dospěl k závěru, že účastníkem řízení o udělení licence je toliko žadatel o licenci, eventuálně její držitel, v případě řízení o změně licence. Nejvyšší správní soud přirovnal licenci k živnostenskému oprávnění a uvedl, že „*také v řízení o koncesi dle živnostenského zákona nemohou být účastníkem řízení jiné osoby než žadatel, správní orgán rovněž posuzuje pouze splnění předpokladů pro udělení koncese, přičemž zamítnout žádost může jen tehdy, není-li splněna některá z všeobecných či zvláštních podmínek pro provozování živnosti nebo trvá překážka provozování živnosti nebo nesouhlasí-li s udělením koncese orgán státní správy...Splnění či nesplnění těchto požadavků je výlučně na žadateli. Tím, že státní orgán posuzuje pouze splnění předpokladů pro udělení povolení k podnikatelské činnosti konkrétního subjektu, a rozhoduje tedy o jeho právech a povinnostech, těžko by bylo možné uznat přímé dotčení práv či povinností třetích osob. Faktický dopad výkonu podnikatelské*

činnosti je pak předmětem zcela jiných řízení (ať již správních či soudních, např. v civilním, ale i trestním řízení).“

Obdobně se k otázce účastenství vyjádřil též rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 25. 11. 2008, č. j. 6 As 12/2007 – 140, publ. pod č. 1785/2009 Sb. NSS, které se týkalo řízení o udělení povolení k provozování linkové dopravy. Srovnatelná situace je podle názoru zdejšího soudu i v nyní posuzovaném případě, kdy jde o licenci k výrobě elektřiny a kdy je jednoznačně účastníkem řízení ten, kdo o udělení licence žádá. A je-li to osoba odlišná od vlastníka energetického zařízení, jsou práva vlastníka chráněna prostřednictvím § 5 odst. 3 energetického zákona, neboť žadatel o licenci je povinen doložit uživatelské právo k energetickému zařízení, jakož i souhlas vlastníka energetického zařízení s jeho použitím k účelům podle citovaného zákona.

Nejvyšší správní soud sice ve svém nedávném rozsudku ze dne 8. 10. 2013, č. j. 6 As 17/2013 – 28, připustil, že vlastník energetického zařízení může být účastníkem řízení, nikoli však řízení o udělení licence, ale řízení o zrušení licence podle § 10 odst. 2 písm. a) energetického zákona, a to navíc na základě zcela specifických skutkových okolností, kdy původně prokázané uživatelské právo k energetickému zařízení bylo soudem zrušeno (resp. byla vyslovena absolutní neplatnost nájemní smlouvy) a kdy bylo s vlastníkem zařízení fakticky jednáno jako s účastníkem řízení. Z toho tedy byla dovozena možnost přímého dotčení jeho práv, pro které však v daném případě není místo. Ostatně i sám Nejvyšší správní soud v závěru citovaného rozsudku výslovně uvedl, že: „...že nepovažuje za praktické dovozovat z nyní posuzované věci dalekosáhlé obecné závěry např. v tom smyslu, že by účastníkem řízení o udělení licence podle energetického zákona musel být vždy vlastník energetického zařízení bez ohledu na to, že žadatel prokázal uživatelské právo k danému energetickému zařízení“.

V této souvislosti pak již pouze pro úplnost odkazuje krajský soud na to, že společnost RENUM, SE prokázala své uživatelské právo k FVE Tuřice na základě nájemní smlouvy se společností SOL 1. s. r. o. jako vlastníkem FVE Tuřice. A o tom, že jde o skutečného vlastníka, správní orgán I. stupně neměl – na základě dříve doložených písemností, zejména čestného prohlášení společnosti APIN s. r. o. – pochybnost. Stejně tak – s ohledem na zápis v obchodním rejstříku – neměl pochybnost ohledně oprávnění jednat v dané době za společnost SOL 1. s. r. o., jež náleželo M. V. a Ing. M. V., nikoli žalobci. A jde-li o jeho spory se jmenovanými osobami, tyto nepochybně plynou ze vzájemných vztahů obchodního a podnikatelského charakteru, které nemají místo v předmětném řízení o udělení licence, v němž je z hlediska případného přímého dotčení na právech a povinnostech navíc nutno vycházet z práv či povinností existujících v okamžiku rozhodování správního orgánu I. stupně, resp. žalovaného; nemůže jít o práva či povinnosti, o kterých ani není jisté, že vznikla či vzniknout mohla a která jsou předmětem řízení před civilním soudem (jenž je oprávněn posoudit právě neplatnost převodu obchodního podílu či neplatnost nájemní smlouvy namítanou žalobcem).

VII. Shrnutí a závěr

Vzhledem ke všemu výše uvedenému lze shrnout, že žalovaný nepochybil, pokud rozklad žalobce zamítl jako nepřipustný na základě § 92 odst. 1 správního řádu s tím, že žalobci nespovídá právo být účastníkem řízení o udělení licence pro podnikání v energetických odvětvích.

Krajský soud proto neshledal žalobcem podanou žalobu důvodnou a jako takovou ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VIII. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak, jakožto úspěšnému účastníku řízení, právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní agendy nevznikly.

V případě osob zúčastněných na řízení se výrok o náhradě nákladů řízení opírá o § 60 odst. 5, větu první, s. ř. s., dle kterého osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Protože krajský soud v dané věci osobám zúčastněným na řízení žádné povinnosti neuložil, rozhodl tak, že žádná z nich nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 18. 12. 2013

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu